

© Pilar Aymench

MONTSERRAT ROIG

De herontdekking van een monumentaal schrijver

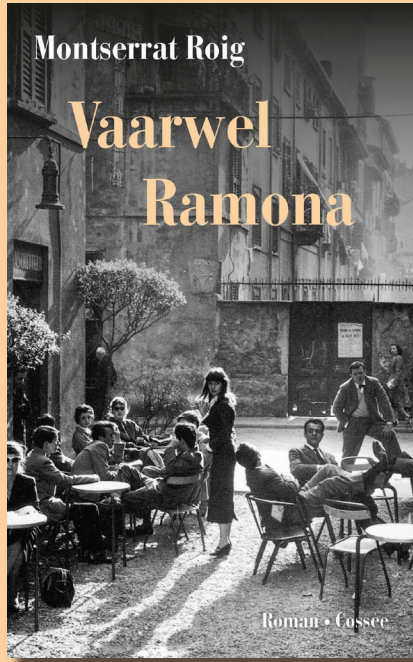
Een rijk portret van twee families in Barcelona in de twintigste eeuw. Haarfijn legt Roig de patriarchale structuren bloot, en hoe vrouwen daar op maatschappelijk en individueel niveau tegen vechten.

‘Roig beschrijft niet alleen hoe haar personages in het patriarchaat gevangenzitten, maar ook hoezeer de patriarchale cultuur het vrouwbeeld van mannen en het zelfbeeld van vrouwen beïnvloedt.’ – **TZUM**

‘Veelzeggend voor de subtiele kracht van Roig’ schrijverschap is dat ze existentiële vragen niet expliciet stelt, maar ze op smartelijke wijze in haar werk doet rondspoken.’
– *de Volkskrant*

‘Roig heeft de gave om familiedynamieken te schetsen in tijden van politieke wrevel. Hierin glijden zinnen, personages en perspectieven in elkaar over. Het ongemak wordt in elke passage met zo veel geestigheid en gusto beschreven dat het soms doet denken aan het proza van Natalia Ginzburg.’ – **NRC**

De Barcelona-romans

juni 2025

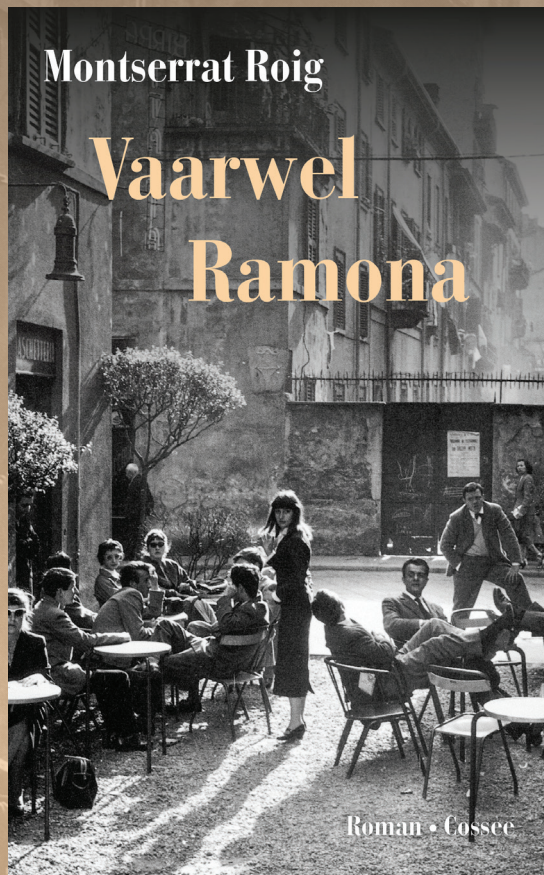
oktober 2025

april 2026

Montserrat Roig

Vaarwel Ramona

Roman • Cossee

Vaarwel Ramona gaat over een moeder, een dochter en een kleindochter. Ze dragen allemaal dezelfde naam, maar dat is niet het enige wat ze gelijk hebben: ze groeien op in dezelfde patriarchale samenleving en zitten ieder gevangen in het door mannen bepaalde ideaalbeeld van de vrouw, in een hunkering naar liefde, in een politiek en religieus systeem.

Moeder maakt mee hoe de negentiende eeuw op zijn eind loopt, haar dochter ziet hoe de Republiek wordt uitgeroepen en hoe de Spaanse Burgeroorlog begint. Voor de kleindochter breken de roerige en opstandige jaren zestig aan.

In haar debuutroman vertelt Roig over stilstand en transformatie, over conflict en oorlog, over het zelfbeeld van vrouwen dat even hortend en stotend verandert als Barcelona met het verstrijken van de tijd.

‘Roig schrijft met een onweerstaanbare levendigheid. Deze debuutroman is een genot.’
– **Mario Vargas Llosa**

Vertaald door Adri Boon, verschenen in juni 2025

Montserrat Roig

Kersentijd

Roman • Cossee

De lente van 1974. Na twaalf jaar ballingschap in het buitenland keert Natàlia Miralpeix terug naar haar familie in Barcelona. De nabije toekomst is ongewis: Franco zit nog in het zadel, maar zijn macht is tanende, en de jonge Catalaanse generatie denkt – onder muzikale begeleiding van Hendrix en Joplin – na over een vrijere toekomst, op zowel politiek, artistiek als seksueel vlak.

Schakelend tussen de kleurrijke personages schetst Montserrat Roig een bedwelmend beeld van Barcelona: rokerig, rauw, verontrustend, maar ook zonovergoten en vol romantiek – met inwoners die niet kunnen wachten onderdeel te worden van een nieuwe wereld. De kersentijd komt eraan.

‘Een melancholieke totaalroman die je op fragmentarische wijze een inkijk geeft in de levens van Catalaanse vrouwen.’ – **NRC**

Vertaald door Adri Boon, verschenen in oktober 2025

Montserrat Roig

Het paarse uur

Roman • Cossee

Het paarse uur gaat over de vrouwen in twee families in het Barcelona van eind jaren zeventig. Na de dood van Franco en de invoering van de democratie heerst er weer vrijheid in Spanje, en toch: wat kunnen deze vrouwen met die vrijheid? Agnès werkt zich kapot voor haar gezin, Norma weet dat haar man overspelig is maar kan er niets tegen beginnen, en Natàlia realiseert zich dat Jordi nooit zal scheiden van zijn vrouw.

Montserrat Roig schrijft over (open) relaties, patriarchale structuren en feminisme, en laat een licht schijnen over de lange weg die is afgelegd, maar die tegelijk nog voor ons ligt.

‘Een fundamenteel feministisch werk dat zelfs de jongere lezers op nieuwe ideeën zal brengen. Het opent een ongemakkelijk, doch noodzakelijk intergenerationeel gesprek.’
– *El Periódico*

Vertaald door Adri Boon, verschijnt in april 2026

Leesfragment

Voor de oorlog speelde Judit piano op een hemelse manier, ze vulde de kamer met noten en melodieën. Ik ging met mijn haakwerkje op het balkon zitten en luisterde naar haar spel. Op een dag zei ze tegen me dat ze na de eerste openbaring van haar ziekte verslingerd was geraakt aan poëzie. Als we op bezoek kwamen had ze voor iedereen altijd een vriendelijk woord. Hoewel ze niet veel zei. Ik heb haar alleen honderduit zien praten met Kati. Alleen bij haar was haar lach een lach van vrolijkheid.

Hoe dan ook, ik moet bekennen dat Judit me bang maakte. Ik weet niet hoe ik het moet uitleggen... er waren dagen dat ze me heel vijandig aankeek en toen ik haar wilde helpen tijdens de tragische geboorte van Pere dreef ze me alleen al met haar blik het huis uit. Ik weet niet of ze slecht was... ach, God vergeve me omdat ik zo kwaaddenkend ben. Als ik zou luisteren naar wat Sixta zei... Sixta zei, Judit is door en door slecht, zij

houdt van niemand. Maar nee, nee, ik wil niet naar haar luisteren, dat is een slechte gedachte. Sixta was dat wel, een slecht mens. Zij leed aan de ziekte die jaloezie heet.

Judit had een droevige, een heel droevige blik, ze lachte maar zelden. Alleen als zij en Kati in de tuin zaten, in de schaduw van de citroenboom, dan lachten beide vrouwen, en dat terwijl het oorlog was en we het allemaal bestieven van angst. Ik geloof dat Judit zich altijd een vreemdeling heeft gevoeld. En dan bedoel ik niet zozeer in ons land, nee, maar in ons huis, onder ons. Tot zover beperkte haar land zich hiertoe, tot het appartement in de Carrer del Bruc, tot de verschillende vertrekken en de kamerschermen, tot de fetisjen, zoals mijn broer Joan zegt. Misschien was zij alleen helemaal zichzelf wanneer ze met Kati onder de citroenboom zat of wanneer Pere naast haar zat op zijn rieten stoeltje. Als Judit lachte deed ze dat op een manier die me altijd een beetje deed schrikken. Ze lachte als een vogel.

Maar hoe kom ik er nu op dat Judit slecht was? Dat is een nare gedachte en die moet ik uit mijn hoofd bannen.

Deze foto is genomen toen Judit en haar ouders in Narbonne woonden. Judit was dertien. Men zegt dat als ze niet ziek was geworden, ze het tot concertpianiste zou heb-

ben geschopt. Want Judit moest heel jong, voor ze met mijn broer trouwde, lange tijd het bed houden. Haar lichaam was helemaal verlamd. Het schijnt dat ze te horen kreeg, luister, het is het beste als u nooit verliefd wordt, want u zult niet alles kunnen, het is of pianospelen of trouwen. En Judit werd verliefd op mijn broer Joan en kon niet meer naar Wenen om een carrière als concertpianiste te beginnen. Of was het Joan die verliefd werd op Judit? Dat heb ik nooit te horen gekregen. Judit had het niet erg op mij. Ze vond me maar een trien.

Op deze foto speelt Judit harp met wijdvallend haar. Ze was knap, Judit. Ik vond haar mooi en kon naar haar blijven kijken. Judit, wat ben je knap. En ik, zo lelijk. Mijn schoonzus had als jonge vrouw bruine krullen, maar later, na haar beroerte, werd haar haar zo wit als watten. Ik kamde het, en haar haar was van zijde. Ik was er uren mee bezig en streelde het. Ik vond het fijn om het heel langzaam te doen, in de stilte van het balkon, in het donker. Mijn handen – er wordt gezegd dat ik erg mooie handen heb – streelden het uitgespreide haar. Het deed me huiveren, hoe fijn ik het ook vond, ik weet niet waarom. Mijn handen streelden het haar terwijl Judits ogen leeg waren, ogen die nergens naar keken, of misschien keken ze alleen naar de binnenplaatsen waar het bal-

kon op uitzag, ik streeelde haar haar terwijl zij die vreselijke pop met gaten in plaats van ogen op haar schoot had, ze streeelde de pop terwijl ik Judit vasthield, het hoofdje van de pop en haar haardos, het haar van Judit, wat ben je knap ... Niemand zag ons. We waren alleen op het balkon, zonder licht. Jij in de schommelstoel, het rieten stoeltje van Pere naast je, terwijl je mij liet begaan. Je gaf je over aan mijn handen. Als ze niet verlamd was had ik het niet kunnen doen, haar kammen op maanloze avonden, de avonden waar ik het meest van houd. Maar dan kwam Joan en hij nam haar van me over. Hij nam haar altijd van me over, Joan.

Hier kijkt Judit voor zich uit met een lege blik en haar dat in kleine golfjes om haar heen valt, als een kroon. Judit, die lijkt de piano te kussen. Toe, Judit, lieverd, speel iets. Brahms?, Chopin?, Mendelssohn?, dat zei Joan tegen haar, lang voor Pere stierf, lang voor ze ophield met spelen. Joan ging naast haar zitten en sloeg de bladzijden van de partituur om en ik sloop heimelijk dichterbij, mag ik erbij komen zitten?, vroeg ik, en ze keken me allebei geërgerd aan, ze deden allebei heel naar tegen mij. De foto is enigszins vergeeld, het is allemaal ook zo lang geleden! Als Judit pianospeelde werd ze heel ver weggevoerd, daar ben ik zeker van.

Een keer, ik geloof na een nacht dat er gebombardeerd was, ging ik het salonnetje binnen en trof haar vastgeklampt aan de toetsen aan, alsof ze die met haar vingers wilde vernietigen. Ze huilde niet, nee. Ze zat alleen zo, vastgeklampt aan de toetsen en met woedende ogen waar je bang van werd. Haar handen leken wel klauwen. Ze staaarde me aan alsof ze dwars door me heen keek, alsof ze me niet kende. En plotseling vroeg ze me op een vreemd agressieve toon, wat doe je hier?, ga weg, ga weg!

Op deze foto moet Judit twintig jaar zijn. Ze gaf toen al pianoles. Iedereen zei dat ze een veelbelovende jonge vrouw was, ze kreeg zelfs uitnodigingen om naar Wenen te komen, maar ze trouwde met Joan en gaf haar carrière op. Op dit beeld werd Joan verliefd, en zijn liefde duurde zijn hele leven. Dat weet ik. Zwanenhals, krulhaar, een huid zo wit en doorschijnend dat als je er even in kneep er rode plekken verschenen.

Leesclubvragen bij *Het paarse uur*

1. Hoe zie je de patriarchale structuren in de Catalaanse samenleving van de jaren zeventig?
2. Hoe zie je deze structuren terug in de denkbeelden van de vrouwen in de roman?
3. Hoe proberen de verschillende vrouwen los te breken van de traditie?
4. Hoe beïnvloedt de historische context de persoonlijke strijd van de personages?
5. Welke van deze denkbeelden herken je in de hedendaagse Nederlandse samenleving?

6. Wat kun je zeggen over de opbouw en het ritme van het boek?
7. Welke opvallende/experimentele elementen kom je tegen in de vertelstijl?
8. Wat kun je zeggen over de relatie tussen Natàlia en Norma?
9. Hoe kun je de titel, ontleend aan een vers uit *The Waste Land* van T.S. Eliot en later als hoofdstuktitels geparafraseerd als 'Het verloren uur' en 'Het open uur', in verband brengen met de inhoud van de roman?
10. Wat zou de schrijfster beogen met de verwijzingen naar de vrouwen uit *Odyssee*?

Montserrat Roig

Montserrat Roig (Barcelona, 1946-1991) wordt met Mercè Rodoreda gezien als de belangrijkste schrijver van Catalonië. Voor haar debuut in 1971 ontving ze de prestigieuze Victor Català-prijs. Haar literaire hoogtepunt waren de drie veelgeprezen Barcelona-romans, waaraan ze tussen 1972 en 1980 werkte. Voor haar imposante oeuvre werd ze meermaals bekroond. Als journalist deed ze baanbrekend onderzoek naar Catalaanse slachtoffers in nazi-kampen. In 1990 werd Roig gediagnosticeerd met borstkanker, waar ze een jaar later aan overleed.

‘Roig is al generaties lang een inspiratie voor Spaanse auteurs die de *condición femenina*, de plaats van vrouwen in de samenleving, verkennen en bespreekbaar maken.’
– *Süddeutsche Zeitung*

‘Montserrat Roig lezen is als aanschrijven bij Simone de Beauvoir en Joan Didion in een tapasbar in Barcelona.’ – *Livres Hebdo*

‘Het stralende licht van de Catalaanse literatuur.’ – **Colm Tóibín**

‘De boeken van Montserrat Roig ademen een ongekend verlangen naar vrijheid. Haar literaire elegantie imponeert nog altijd.’ – **Pep Guardiola**

‘Roig vangt als geen ander het gevoel van ontgoocheling bij wie heeft gestreden voor het einde van de dictatuur en nu met argwaan de toekomst beziet.’ – *Financial Times*

Vaarwel Ramona

ISBN 978 94 6452 218 1 | paperback met flappen | 12,5 x 20 cm | 256 blz. | € 24,99

E-ISBN 978 94 6452 219 8 | e-book € 14,99

Kersentijd

ISBN 978 94 6452 230 3 | paperback met flappen | 12,5 x 20 cm | 336 blz. | € 24,99

E-ISBN 978 94 6452 232 7 | e-book € 14,99

Het paarse uur

ISBN 978 94 6452 231 0 | paperback met flappen | 12,5 x 20 cm | 384 blz. | € 27,99

E-ISBN 978 94 6452 233 4 | e-book € 14,99

‘In de korte tijd van leven die ze had schreef ze een omvangrijk, veelzijdig, springlevend oeuvre bij elkaar.’ – *de Volkskrant*